

Bài 66 CHẮC CHẮN, CÓ THỂ, KHÔNG THỂ (1 tiết)

I MỤC TIÊU

Giúp HS:

Kiến thức, kĩ năng

Làm quen với việc mô tả những hiện tượng liên quan tới các thuật ngữ: chắc chắn, có thể, không thể thông qua một vài thí nghiệm, trò chơi hoặc xuất phát từ thực tiễn.

Phát triển năng lực

- Qua việc mô tả các hiện tượng quan sát được, diễn giải câu trả lời được đưa ra, HS có thể hình thành và phát triển năng lực tư duy và lập luận toán học.
- Cùng với hoạt động trên, qua hoạt động diễn đạt, trả lời câu hỏi (bằng cách nói hoặc viết) mà GV đặt ra sẽ giúp HS phát triển năng lực giao tiếp toán học.

II CHUẨN BỊ

- Sách Toán 2.
- Bộ đồ dùng học Toán 2.

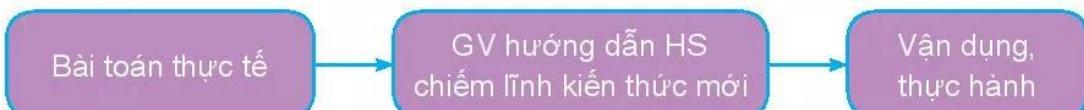
III HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

Lưu ý chung: GV nên tổ chức dạy học bài học theo các bước:

Khởi động → Thực hiện hình thức dạy học phù hợp → Củng cố

1. Khám phá

Cách tiếp cận:

- GV cho HS quan sát tranh trong phần khám phá, HS mô tả những gì thấy được từ trong bức tranh.
 - + Trong tranh có những bạn nào? (Mai, Việt và Nam.)
 - + Phía trước mỗi bạn đặt một hộp bóng có những quả bóng nào? (Hộp bóng ở phía trước Mai có 4 quả bóng xanh. Hộp bóng ở phía trước Việt có 3 quả bóng đỏ và 1 quả bóng xanh. Hộp bóng ở phía trước Nam có 2 quả bóng vàng và 2 quả bóng đỏ.)
 - + Các bạn đang làm gì? (Các bạn đang lấy 1 quả bóng trong hộp đặt phía trước mình.)

- Tiếp theo, GV đưa vào tình huống: “Mỗi bạn lấy một quả bóng trong hộp và tặng Rô-bốt. Biết Rô-bốt thích bóng xanh. Hãy quan sát và cho biết khả năng lấy được bóng xanh của mỗi bạn Mai, Việt và Nam.” Sau đó, GV hướng dẫn HS sử dụng các từ *chắc chắn*, *có thể*, *không thể* để mô tả những khả năng đó.
 - + **Chắc chắn:** Nghĩa là sẽ lấy được bóng xanh. Trong hộp của Mai chỉ có bóng xanh, nên Mai chắc chắn lấy được bóng xanh.
 - + **Có thể:** Nghĩa là sẽ lấy được hoặc không lấy được. Trong hộp của Việt có cả bóng đỏ và bóng xanh, nên Việt có thể lấy được bóng xanh.
 - + **Không thể:** Nghĩa là sẽ không lấy được bóng xanh. Trong hộp của Nam chỉ có bóng đỏ và bóng vàng, không có bóng xanh, nên Nam không thể lấy được bóng xanh.
- GV có thể lấy thêm một số tình huống tương tự, viết các phát biểu gắn với tình huống đó và cho HS mô tả những khả năng có thể xảy ra.

2. Hoạt động

Bài 1: Yêu cầu HS mô tả các khả năng xảy ra với quả bóng dựa vào các bức tranh ở mỗi câu a, b, c.

- Trong bức tranh ở câu a, ta quan sát thấy Việt vừa sút một quả bóng. Quả bóng đó đã đi lệch ra khỏi khung thành và đến sát đường biên ngang. Vậy ta đưa ra nhận xét: Bóng không thể vào khung thành.
- Trong bức tranh ở câu b, ta quan sát thấy Mai vừa sút một quả bóng. Quả bóng đó đã gần đi qua vạch vôi phía trong khung thành, Rô-bốt đổ người sai hướng nên không thể bắt được bóng. Vậy ta đưa ra nhận xét: Bóng chắc chắn vào khung thành.
- Trong bức tranh ở câu c, ta quan sát thấy Nam vừa sút một quả bóng. Quả bóng đó đang bay về phía trong khung thành, gần qua vạch vôi nhưng Rô-bốt cũng đổ người về hướng đó và tay có thể chạm được vào bóng. Vậy ta đưa ra nhận xét: Bóng có thể vào khung thành.

Bài 2: Yêu cầu HS mô tả các hiện tượng quan sát được từ hình ảnh đã cho hoặc bằng thực nghiệm (GV có thể cho HS thử gieo xúc xắc).

Kết quả:

- + Câu a: Có thể (vì Mai có thể nhận được các mặt từ 1 đến 6).
- + Câu b: Chắc chắn (vì Mai có thể nhận được các mặt từ 1 đến 6 nên mặt nào cũng có ít hơn 7 chấm).
- + Câu c: Không thể (tương tự giải thích của câu b).

Bài 3: Yêu cầu HS mô tả các khả năng có thể xảy ra từ một tình huống cho trước.

- Bạn nào cũng nhận được táo: Chắc chắn. (Vì Rô-bốt đã tặng táo cho cả 4 bạn và số táo trong giỏ đủ cho tất cả các bạn.)
- Trong giỏ còn lại 2 quả táo: Không thể. (Vì trong giỏ có 5 quả táo, Rô-bốt tặng táo cho cả 4 bạn tức là trong giỏ còn lại nhiều nhất 1 quả táo; $5 - 4 = 1$.)
- Trong giỏ còn lại 1 quả táo: Có thể. (Nếu Rô-bốt chỉ cho mỗi bạn 1 quả táo thì trong giỏ còn lại 1 quả táo, còn nếu Rô-bốt tặng tất cả số táo đó cho các bạn thì trong giỏ không còn táo.)
- Mi nhận được 4 quả táo: Không thể. (Nếu Mi nhận được 4 quả táo thì Rô-bốt không đủ táo để tặng cho 3 bạn còn lại.)

Lưu ý: Kết thúc tiết học, GV cho HS củng cố bài học (như yêu cầu đã nêu ở đầu tiết học).